

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621200771
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4621200771.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany, samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka O. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., Z. XXXX/XXA a otec A. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., Z. XXXX/XX, právne zast. Advokátskym združením JUDr. Jozef Dudzík a JUDr. Kristína Gerová, so sídlom Topoľčany, Škultétyho 1597/7, IČO: 31 872 000, o zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/71/2014 zo dňa 22.04.2014, právoplatný dňa 30.05.2014 tak, že z n i ž u j e vyživovaciú povinnosť otca na mal. H. H., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 100 eur na sumu 40 eur mesačne, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.
- II. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .
- III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 22.03.2021 domáhal zníženia výživného na maloletú H. H. zo sumy 100 eur na sumu 32,69 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a návrh zdôvodnil tým, že s matkou maloletej boli manželia, z ich manželstva pochádza maloletá H.. Posledná úprava výživného na ňu bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/71/2014 zo dňa 22.04.2014 a odvtedy došlo k podstatnej zmene pomerov na jeho strane. V čase poslednej úpravy výživného bol zamestnaný v spoločnosti W. s.r.o. s mesačným príjmom asi 500 eur, od roku 2017 bol však uznaný invalidným a jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok vo výške 187,80 eur, z ktorého nie je schopný platiť doteraz určené výživné. Kvôli chorobe sa nemôže riadne zamestnať, o čom predkladá potvrdenie jeho psychiatricky. Z dôchodku si hradí nevyhnutné životné náklady ako je strava, drogéria, mobil, internet a lieky, žije sám v jednoizbovom byte a jeho rodičia mu vypomáhajú nielen finančne, ale aj starostlivosťou o neho.
2. Matka s návrhom nesúhlasila, poukázala na vek maloletej a náklady spojené s jej štúdiom. Uvedomuje si, že otec je invalidný, avšak nie je to v dôsledku dopravnej nehody alebo pracovného úrazu, má pochybnosti, v dôsledku čoho je jeho zdravotný stav taký, aký je.
3. Kolíznym opatrovníkom s návrhom nesúhlasil, pretože zníženie výživného nie je v prospech maloletej.
4. Otec sa na pojednávaniach nezúčastnil, ospravedlnil sa zo zdravotných dôvodov, na pojednávaniach ho zastupovala jeho právna zástupkyňa, ktorá uviedla, že na základe lekárskej správy otcovej ošetrojúcej lekárky MUDr. N. Z., psychiatricky v H., otec nie je schopný zaradiť sa do riadneho pracovného procesu, nebol schopný ani prísť na pojednávanie, aj jej spolupráca ako advokátky s ním ako s klientom bola ťažká. Otec žije sám, stará sa o neho jeho matka. Z týchto dôvodov žiada návrhu vyhovieť a znížiť výšku výživného na sumu v minimálnej výške určenej zákonom.
5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

Maloletá H. sa narodila v manželstve rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 8C/6/2007 zo dňa 29.03.2007 a maloletá bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 1.700.- Sk (56,43 eur). Určené výživné bolo zvýšené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 9P/71/2014 zo dňa 22.04.2014 právoplatného dňa 30.05.2014 na sumu 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.05.2014.

6. Matka bola v tom čase na rodičovskej dovolenke s mal. synom A. Z., ktorý sa narodil dňa XX.XX.XXXX v jej manželstve s I. Z., bývali spolu s deťmi v rodinnom dome. Otec bol v tom čase nezamestnaný, evidovaný na úrade práce a poberal dávku v hmotnej núdzi v sume 118 eur, ktorú celú odovzdával jeho rodičom, keďže býval v ich jednoizbovom byte.

7. Od tejto poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov u účastníkov konania, najmä u otca, ktorý je od 17.01.2017 Sociálnou poisťovňou Bratislava uznaný invalidným z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a bol mu priznaný invalidný dôchodok v sume 169,10 eur. V súčasnosti je výška otcovho invalidného dôchodku 187,80 eur a jeho invalidita trvá. Dňa 17.12.2019 posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne Bratislava, pobočka Topoľčany vykonal kontrolnú lekársku prehliadku otca so záverom, že invalidita otca trvá a vznikla v dôsledku choroby. Otec trpí generalizovanou úzkostnou poruchou s ťažkým priebehom, zmiešanou poruchou osobnosti - narcistické, histriónske, dependentné rysy a recidivujúcou depresívnou poruchou, ďalšia kontrolná lekárska prehliadka je určená na október 2024. Na uvedené ochorenie sa otec lieči u MUDr. N. Z., psychiatrická ambulancia H., ktorá v správe zo dňa 15.02.2021 uviedla, že je v jej ambulancii liečený od júna 2014, bol opakovane ústavne liečený, v roku 2016 trikrát a raz v roku 2019 pre dekompenzáciu stavu s vysokou intrapsychickou tenziou, masívnym psychomotorickým nepokojom, stereotypiami. V domácom prostredí boli vykonané opakované zásahy pohotovostnej služby. Kvôli agorafóbii je otec v sociálnej izolácii, nastalo prerušenie kontaktov, odmietanie lekárskeho kontroly, neschopnosť pracovnej činnosti a neschopnosť korekcie ani kombináciou psychofarmakoterapie s psychoterapiou. Stav je fixovaný, chronifikovaný, prognóza nepriaznivá. Otec z uvedených dôvodov nie je schopný zamestnať sa a vykonávať pracovnú činnosť.

8. Otec býva sám naďalej v jednoizbovom byte svojich rodičov, mesačné výdavky má na stravu a drogériu 120 eur, na mobilný telefón 20 eur, na internet 16 eur a na lieky 30 eur. Vyštudoval strednú lesnícku školu v Modre, v súčasnosti v okrese Topoľčany nie je ponuka práce pre absolventov tejto školy, ako vyplýva zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch zo dňa 6.7.2021.

9. Matka je zamestnaná v spoločnosti H. - L. s.r.o. H., ktorá patrí jej manželovi, v súčasnosti je na rodičovskej dovolenke s druhým synom narodeným v jej terajšom manželstve - W. Z., nar. XX.XX.XXXX. Matka s manželom a deťmi býva v rodinnom dome, ktorého je výlučnou vlastníčkou, mesačné náklady na bývanie sú plyn 80 eur, voda 30 eur, elektrina 70 eur. Ďalšie výdavky má rodina na stravu, hygienické potreby a ďalšie nevyhnutné veci vo výške 500 až 600 eur mesačne. Maloletá H. je v poslednom ročníku základnej školy, je zdravá, s otcom sa nestretáva.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov u všetkých účastníkov konania. U mal. H. v tom, že vyrástla, je už na druhom stupni základnej školy, o rok nastúpi na strednú školu. U matky došlo k zmene pomerov v tom, že jej pribudla vyživovacia povinnosť k druhému synovi narodenému v jej terajšom manželstve. K najpodstatnejšej zmene došlo u otca, ktorý je od 17.01.2017 invalidný v dôsledku duševného ochorenia, ktorým trpí a na ktoré sa lieči ambulantne aj ústavne. Pokles jeho pracovnej schopnosti oproti zdravej fyzickej osobe je 60% a podľa správy jeho ošetrojúcej lekárky psychiatricky, otec najmä kvôli agorafóbii, ktorou trpí, nie je schopný pracovať, je sociálne izolovaný. Prognóza otcovho ochorenia je podľa lekárky nepriaznivá a podľa poslednej kontroly u posudkového lekára Sociálnej poisťovne jeho invalidita trvá, bude znovu prehodnotená až v roku 2024.

12. Otcov jediný príjem predstavuje invalidný dôchodok, ktorý poberá v sume 187,80 eur. Z neho si hradí nevyhnutné náklady na stravu, lieky, telefón a internet. Výdavky na telefón a internet súd považuje za odôvodnené, keďže otec je vlastne v spojení so svetom vzhľadom na jeho ochorenie prakticky len touto formou a teda tieto zariadenia nevyhnutne potrebuje pre život. V súčasnosti nie je zo zdravotných dôvodov schopný pracovať, čo je preukázané lekárskou správou.

13. Vzhľadom na zistené skutočnosti súd po vyhodnotení výsledkov dokazovania dospel k záveru, že v súčasnosti nie je v zárobkových schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné v doteraz určenej sume a to z objektívneho dôvodu, ktorým je jeho závažné duševné ochorenie, ktoré ho izoluje od spoločnosti a znemožňuje aktívnu účasť v pracovnom procese. Preto súd znížil vyživovaciu povinnosť otca s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku na sumu 40 eur mesačne, ktorú je otec v s prihladením na jeho príjem a celkové pomery ešte schopný zaplatiť. Otec požadoval zníženie výživného na sumu tzv. minimálneho výživného, avšak minimálne výživné musí platiť aj taký povinný rodič, ktorý nemá žiaden príjem a preto súd, hoci otcov príjem je tiež veľmi nízky, ale má ho pravidelný a stabilný, nepovažoval za dôvodné znižovať výživné na minimálnu sumu podľa otcovho návrhu.

14. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.